

راه اندازی سامانه برخط تعیین نیاز دمایی محصولات گلخانه‌ای

تهران- ایرنا- عضو هیات علمی موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی از طراحی و راه اندازی «سامانه برخط تعیین نیازهای گرمایی و سرمایی محصولات مهم گلخانه‌ای کشور» در این موسسه خبر داد.

قاسم زارعی در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا با اشاره به اینکه ایران در دهه های اخیر با تشدید خشکسالی، کاهش منابع آبی و گرمایش جهانی روبه‌رو شده است، افزود: میانگین سالانه بارندگی کشور حدود یک سوم و تبخیر آب آن حدود سه برابر میانگین جهانی است که می تواند امنیت غذایی و محیط زیست کشور را به خطر بیندازد.

رئیس بخش تحقیقات مهندسی گلخانه موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی از برنامه های کلان تحقیقاتی برای سازگاری با چالش های تغییرات اقلیمی و بحران آب در کشور از طریق توسعه کشت‌های گلخانه‌ها خبر داد و اظهار داشت: توسعه کشت گلخانه ای برای سازگاری با تغییرات اقلیمی و گرمایش زمین اهمیت دارد.

وی با اشاره به اینکه ایران در دهه اخیر با تشدید خشکسالی، کاهش منابع آبی و گرمایش جهانی روبرو شده است تصریح کرد: در این شرایط، گلخانه ها علاوه بر اینکه راهکاری برای کاهش مصرف آب تا ۸۰ درصد هستند، امکان تولید محصولات با کیفیت در تمام فصول را فراهم می کنند.

زارعی گفت: براساس برنامه اقتصاد مقاومتی (۱۳۹۵-۱۴۰۴)، سطح زیرکشت گلخانه ها تا سال ۱۴۰۴ می بایست به ۴۸ هزار و ۳۲۰ هکتار افزایش می یافت که چنین نشد و این رقم با احتساب گلخانه های موجود قبلی تا پایان سال ۱۴۰۳ تنها حدود ۲۰ هزار هکتار شد.

رئیس بخش تحقیقات مهندسی گلخانه موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی یادآور شد: در برنامه هفتم، افزایش هفت هزار و ۳۷۸ هکتاری کشت های محافظت شده تا ۱۴۰۷ هدف گذاری شده است.

زارعی با بیان اینکه طراحی اصولی و علمی گلخانه ها نقش تعیین کننده‌ای در موفقیت این طرح‌ها دارد، گفت: انتخاب محل مناسب، انتخاب سازه مناسب، جانمایی صحیح سازه و انتخاب پوشش مناسب گلخانه از عوامل کلیدی در این خصوص هستند؛ به طور مثال پوشش های پلی اتیلنی جدید تا ۲۰ درصد از هدر رفت حرارتی در شب های سرد جلوگیری می‌کنند و در تابستان نیز دمای داخلی را ۳ تا ۴ درجه کاهش می دهند، این فناوری ها علاوه بر صرفه جویی انرژی، هزینه های تولید را تا ۱۰ درصد کم می کنند.

وی افزود: از سوی دیگر براساس سند دانش بنیان امنیت غذایی کشور (۱۴۰۲-۱۴۱۱) و بر مبنای توسعه کشاورزی دانش بنیان و هوشمند از طریق کشت‌های گلخانه‌ای، تولید محصولات گلخانه‌ای باید از ۳ میلیون تن (۱۳۹۸) به ۱۵ میلیون تن (۱۴۱۱) افزایش یابد.

رئیس بخش تحقیقات مهندسی گلخانه موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی با اشاره به چالش‌های اقلیمی ایران ادامه داد: تغییر الگوی بارش، افزایش دما و تشدید خشکسالی، بخش کشاورزی کشور را با خطر جدی مواجه کرده است، در چنین شرایطی، گلخانه‌ها با امکان کنترل دما، رطوبت و نور، راهکاری برای تولید محصولاتی مانند انواع سبزی و صیفی، میوه‌ها و گل و گیاهان زینتی و حتی گیاهان دارویی هستند.

به گفته وی، همچنین استفاده از آب‌های نامتعارف مانند فاضلاب تصفیه شده یا آب شور شیرین‌سازی شده در گلخانه‌ها فشار بر منابع آبی کشور را کاهش می‌دهند.

زارعی به نقش پژوهش در این حوزه اشاره کرد و گفت: مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی که یکی از موسسات زیرمجموعه سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به شمار می‌رود، با همکاری دانشگاه‌ها، در حال توسعه سامانه‌های هوشمند گلخانه‌ای است که با استفاده از حسگرها و هوش مصنوعی، شرایط رشد گیاهان را بهینه می‌کند. این فناوری‌ها علاوه بر افزایش بهره‌وری، مصرف آب، انرژی و کود را نیز کاهش می‌دهند.

رشد ۱۵ درصدی از کشت گلخانه‌ای در سالهای اخیر

عضو هیات علمی مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی اظهار داشت: اگر امروز به سمت کشاورزی پایدار و فناوری محور حرکت نکنیم تا ۱۰ سال آینده با بحران بی‌سابقه کمبود غذا روبرو خواهیم شد.

زارعی با بیان اینکه آمارها نشان می‌دهد استقبال از گلخانه‌ها در سال‌های اخیر رشد ۱۵ درصدی داشته است، افزود: بنابراین انتظار می‌رود روند توسعه گلخانه‌ها در مناطق دارای تناسب اقلیمی و نیز با حمایت دولت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، تسریع شود.